

SZKOŁA PODSTAWOWA

IV. Krąg tematyczny: Województwo śląskie – mój region. Uwarunkowania społeczne i kulturowe			
Zagadnienie	Treści kształcenia i wychowania	Przykładowe sposoby realizacji	EWOS i EDUŚ
1. Wspólczesne życie mieszkańców województwa śląskiego	<p>Struktura demograficzna mieszkańców Górnego Śląska (<i>geografia</i>)</p> <p>1. Charakterystyka demograficzna regionu: struktura społeczno-zawodowa, wyznaniowa; zróżnicowanie etniczne, kulturowe. (<i>geografia</i>, <i>WOS</i>).</p> <p>2. Mniejszość niemiecka na Górnym Śląsku. Mniejszość polska na Zaolziu. Szkolnictwo mniejszościowe.</p> <p>3. Rozwój samorządności – sołectwo, gmina, powiat, województwo; sołtys, wójt, burmistrz, starosta, itd., (<i>WOS</i>)</p> <p>4. Organizacje pozarządowe i ich program i aktywność społeczna Górnym Śląsku: Związek Górnośląski, Macierz Ziemi Cieszyńskiej,</p>	<p>Szkolne badania socjologiczne. Prezentowanie struktury demograficznej ludności na podstawie danych statystycznych i map tematycznych.</p> <p>Analiza danych statystycznych.</p> <p>Nawiązanie korespondencji z polską szkołą na Zaolziu.</p> <p>Miejski/ gminny program rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, czyli jak planuje się zaangażować mieszkańców w działania na rzecz lokalnej wspólnoty? - projekt</p> <p>.</p> <p>Kluby sportowe w województwie</p> <p><i>Wyberzmy się na ...</i> Kalendarium imprez kulturalnych, sportowych i artystycznych w województwie śląskim</p> <p><i>Gdzie wyjechać na weekend?</i> – mapa mentalna z propozycjami wypoczynku w najbliższym terenie.</p> <p>Internet źródłem wiedzy o regionie – strony internetowe miast, powiatów, województw i innych poświęconych historii i kulturze regionalnej (np. Śląskie Centrum Dziedzictwa)</p>	<p>Ewoś:</p> <p>Deglomeracja</p> <p>Grupy społeczno-zawodowe</p> <p>Górnośląski Okręg Przemysłowy</p> <p>Konurbacja katowicka</p> <p>Konurbacja rybnicka</p> <p>Kultura masowa w województwie śląskim</p> <p>Ludność województwa śląskiego</p> <p>Metropolia górnośląska</p> <p>Miasta województwa śląskiego</p> <p>Podregiony województwa śląskiego</p> <p>Region administracyjny</p> <p>Urbanizacja</p> <p>Województwo śląskie w III RP – jednostka administracyjna</p> <p>Dziennik Zachodni</p> <p>Górnoślązak</p> <p>Zaranie Śląskie</p> <p>EDUŚ</p> <p>(G) Jak i dlaczego zmieniała się liczba ludności województwa</p> <p>(G) Życie w konurbacjach</p> <p>(G) Rozwój na styku subregionów</p> <p>(WoS) Samorząd województwa katowickiego/śląskiego po</p>

	<p>działalność Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej, (WOS).</p> <p>5. Sport i rekreacja w regionie.</p> <p>6. Wydawnictwa lokalne, prasa regionalna, strony internetowe.</p>		<p>1990 roku</p> <p>(WoS) Udział obywateli w lokalnym życiu społeczno-politycznym</p> <p>(WoS) Scena społeczno-polityczna w województwie śląskim (po wyborach w 2015 r.)</p> <p>(WoS) Współczesne społeczeństwo polskie – charakterystyka lokalnej społeczności z perspektywy województwa śląskiego</p> <p>(JP) Publicystyka i prasa kulturalna</p>
<p>1. Wartości szczególnie cenione w regionie</p>	<p>7.Tradycyjne wartości szczególnie cenione – rodzina, praca, wiara (<i>j. polski, religia, historia</i>)</p> <p>8. Szacunek dla pracy i człowieka ciężkiej pracy. (<i>j. polski, religia</i>)</p> <p>9. Rodzina śląska w literaturze i filmie</p> <p>10. Pojęcie „małej ojczyzny”. Mała ojczyzna jako kraina na całe życie.</p> <p>11. Wielowyznaniowość w województwie śląskim Główne wspólnoty religijne regionu: katolicy,</p>	<p>Sonda uliczna lub wywiad ze znaczącą osobą na temat hierarchii wartości mieszkańców regionu</p> <p>Opracowanie wyników - diagram</p> <p>Analiza czytelnicza fragmentów <i>Nieznany kraj</i> Z. Kossak Szczuckiej, <i>Wyrąbany chodnik</i> G. Morcinka, <i>Hanys</i> W. Szewczyka, <i>Piąta strona świata</i> K. Kutza, <i>Korzeniec</i> Z. Białasa</p> <p>Serwis fotograficzny z komentarzem.</p> <p>_Projekcja filmu K. Kutza: <i>Perła w koronie</i>.</p> <p>Elementy składające się na „małą ojczyznę” wyodrębnione w wierszach: K. Damrota <i>Moja ojczyzna</i>, J. Słowackiego <i>W pamiętniku Zofii Bobrówny</i>, K.Tetmajera „Dunajec”, A. Mickiewicza <i>Inwokacja</i></p> <p>Projekt: <i>W duchu ekumenizmu: kościół, synagoga, zbór, cerkiew – różnice i podobieństwa wyznań</i>. Spotkanie z księdzem,pastorem, rabinem, popem</p> <p>Główne skupiska wyznań: ewangelicy na Śląsku Cieszyńskim, Żydzi i prawosławni w Zagłębiu – projekt: <i>Dramaty na tle religijnym w moim regionie</i>.</p>	<p>Ewoś:</p> <p>Familon</p> <p>Archidiecezja katowicka</p> <p>Tożsamość regionalna</p> <p>Śląski etos pracy</p> <p>Dziedzictwo błogosławionego Jana Sarkandra dla Ludu Polskiego na Śląsku</p> <p>Religijność]</p> <p>Śląskie wartości (praca, rodzina, religia)</p> <p>EDUŚ</p> <p>(WoS) Etos pracy jako element postawy obywatelskiej</p> <p>(WoS) Specyfika rodziny w województwie śląskim – tradycja i współczesność</p> <p>(R) Z przeszłości protestantyzmu na Górnym Śląsku</p> <p>(R) Z przeszłości protestantyzmu</p>

<p>protestanci, chrześcijanie wyznania prawosławnego, Związek Religijny Wyznania Mojżeszowego (<i>historia</i>)</p> <p>12. Współistnienie i współpraca wyznań w woj. śląskim. Ośrodki protestanckie Wisła, Bytom, Cieszyn. (<i>historia</i>, <i>religia</i>). Rola protestantyzmu w kształtowaniu postawy poszanowania pracy. (<i>religia</i>)</p> <p>13. Święci i błogosławieni z terenu województwa śląskiego . (<i>religia</i>) Święci łączący narody- kult św. Jadwigi i jego rola w formowaniu wspólnoty regionalnej (<i>historia</i>, <i>religia</i>)</p> <p>14. Działalność charytatywna Ewy Tiele- Winckler - „Matki Ewy” i Marii Luizy Merkert - śląskiej samarytanki</p> <p>15. Znaczenie krzyży i kapliczek przydrożnych. Krzyże pokutne na Śląsku</p>	<p>Analiza porównawcza opisów pielgrzymek w literaturze (fragm): N. Bonczyk: <i>Góra Chełmska</i>, H. Bienek: <i>Opis pewnej prowincji</i>, P. Gojawiczyńska: <i>Ziemia Elżbiety</i>, O. Klausmann: <i>Dawny Śląsk przed laty</i>. Miejsca pielgrzymkowe w woj. śląskim np. Jasna Góra, Pszów, Piekary Śląskie, Turza, Skoczów i in. zaznaczanie na mapie miejsc wraz z opisem / relacja z pielgrzymki. Zbieramy porzekadła i przysłowia związane ze świętymi. Legendy o św. Jadwidze – konkurs krasomówczy. Webquest „Dwie Jadwigi” Analiza porównawcza biografii Jadwigi Andegaweńskiej i Jadwigi Śląskiej</p> <p>Historia życia i działalności świętej Jadwigi / Matki Ewy - zaprojektowanie cyklu ilustracji (na wzór <i>Drzwi gnieźnieńskich</i>) lub komiksu tradycyjnego bądź w oparciu o programy do tworzenia komiksów (Pixton, ToonDoo, Ladaco, Haltfone 2 itp.</p> <p>Fotoreportaż do szkolnej / lokalnej gazety.</p> <p>Poszukiwanie w terenie i innych źródłach informacji – przygotowanie prezentacji na potrzeby innych klas</p>	<p>na Śląsku Cieszyńskim (R) Panteon duchowieństwa katolickiego Górnego Śląska (R) Panteon duchowieństwa katolickiego na Śląsku Cieszyńskim (WoS) Pojęcie tożsamości lokalnej i regionalnej http://webquest.pl/wq/WQ_nr% 206_Jadwigi/zad_hist.htm - praca z tekstem <a href="http://historia_kobiet.w.interiow
o.pl/teksty/d-jad.htm">http://historia_kobiet.w.interiow o.pl/teksty/d-jad.htm</p> <p>Udział w programach Centrum Edukacji Obywatelskiej: Młody Obywatel, Szkoła Demokracji, Solidarna Szkoła. www.przyroda.katowice.pl; Skarbiec śląski: www.skarbiec-slaski.itatis.pl ; www.gornyslask.pl; : www.scdk.pl; <a href="http://www.silesia-
region.pl">www.silesia- region.pl ; www.opolweb.pl)</p>
---	---	---

2. Miejsca pracy dawniej i dziś	<p>17. Zakłady pracy w województwie: tradycja i nowoczesność. (<i>historia, geografia</i>). Specjalne Strefy Ekonomiczne</p> <p>18. Tradycje zawodowe w regionie. (<i>historia</i>)</p> <p>19. Dokonania na skalę światową ks. Jana Dzierżonia w dziedzinie pszczelarstwa.</p> <p>21. Zmiany w przemysłowym charakterze regionu. (<i>geografia , WOS</i>)</p> <p>22. Dynamika zmian w strukturze zatrudnienia, potrzeby rynku pracy w regionie. (<i>WOS, doradztwo zawodowe</i>)</p> <p>23. Możliwości kształcenia, zdobycia zawodu i pracy w regionie. (<i>WOS, doradztwo zawodowe</i>)</p>	<p><i>Mój dziadek był ....., mój tata jest..., a ja będę...,bo</i> – prezentacja własnego zdania z uzasadnieniem.</p> <p><i>Patronem górników jest ...</i> – prezentacja sylwetek patronów poszczególnych grup zawodowych. Obchody „Barbórkowe”</p> <p>Redagowanie rekomendacji do nagrody dla ks. Jana Dzierżonia.</p> <p>Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.</p> <p>Zajęcia z doradcami zawodowymi, prelegentami Szkolnych Ośrodków Kariery, np. zajęcia <i>Galeria zawodów</i>.</p> <p>Realizacja programów/ scenariuszy zajęć opracowanych przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości</p> <p>Udział w programie Centrum Edukacji Obywatelskiej „Młodzi Przedsiębiorcy”</p> <p>Włączenie się do większej akcji organizowanej w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.</p>	<p>Ewoś</p> <p>Chłopstwo</p> <p>Robotnicy</p> <p>Rolnictwo województwa śląskiego</p> <p>Ubóstwo</p> <p>Górnośląski Okręg Przemysłowy</p> <p>Politechnika Śląska</p> <p>Industrializacja Górnego Śląska do 1922 roku</p> <p>Industrializacja Górnego Śląska w latach 1922-1939</p> <p>Rzemiosło w województwie śląskim 1922-1939</p> <p>Rzemiosło w województwie śląski 1945-1950</p> <p>(G) Życie w konurbacjach</p> <p>(G) Rozwój na styku subregionów</p> <p>(WoS) Rynek pracy</p> <p>Wycieczka dydaktyczna <i>Szlakiem Zabytków Techniki województwa śląskiego.</i> <i>Udział w Industriadzie</i> http://www.junior.org.pl/</p>
--	--	---	---

<p>3. Wybitne postaci naszej ziemi i ich działalność</p>	<p>24. Znaczące postacie związane z historią regionu .(różne przedmioty)</p> <p>25.Region / województwo śląskie w literaturze ogólnopolskiej . (j. polski, historia, plastyka)</p> <p>27.Światowej sławy muzycy: np.(muzyka)</p> <p>28.Fenomen śląskiego bluesa (muzyka)</p> <p>29.Światowe sukcesy sportowców z woj. śląskiego (wych. fiz. inne)</p> <p>30.Osiągnięcia himalaistów z regionu</p>	<p>Projekt: Sporządzenie ilustrowanego słownika biograficznego</p> <p>Tworzymy szkolną galerię wybitnych mieszkańców województwa+ regionu np. (np. K. Miarka, W. Korfanty, J. Lompa, P. Stalmach, J. Szersznik, A. Cieniała, Henryk Sławik, J. Cieszkowski, H.Kondratowicz, ks. G. Augustynik)</p> <p>Tematyczne prezentacje multimedialne-np. <i>Wybitni pisarze (artyści, naukowcy, architekci i in.) górnośląscy, Zagłębiacy, których warto znać; Wybitni synowie naszej ziemi itp.</i></p> <p>Projekt: „Top 10”- 10 osób najbardziej zasłużonych dla regionu.</p> <p>Drużynowy quiz: Czy wiesz, kim był....?</p> <p>Projekt: <i>Topos Zagłębia (Górnego Śląska, ziemi częstochowskiej, Żywiecczyny) w literaturze ogólnopolskiej.</i> Zredagowanie <i>Antologii tekstów.</i></p> <p>G. Śl: m. in.. G. Morcinek, Sz. Twardoch, Jerzy Pilch, H. Waniek, J. Przyboś, Z. Kossak Szczucka, P. Gojawiczyńska</p> <p>Zagłębie:W. Broniewski, J. Kaden-Bandrowski, Z. Bukowiecka, M. Konopnicka, G. Zapolska, S. Żeromski, Zbigniew Białas, ziemia częstochowska: H. Sienkiewicz, H. Poświatowska.</p> <p>Recenzja płyty lub koncertu wybranego muzyka np. M. Górecki, K. Zimmerman, W. Kilar, A. Makowicz, A. Lasoń. M. Spisak, J. Kiepusa, W. Szpilman,Huberman, Juliusz Łuciuk, Edward Reszke i in.</p> <p><i>Naśladownictwo wskazane</i> – karaoke (Ryszard Riedel i „Dżem”, Jan i Józef Skrzek, I. Dudek inni)</p> <p>Projekt: <i>Oni rozstawili region w Polsce i na świecie</i> zakończony prezentacją multimedialną.</p> <p>Projekt: <i>Ludzie - drogowaskazy.</i> Prezentacja postaci z regionu– wzorca do naśladowania</p> <p>Udział w koncercie. Recenzja muzyczna.</p> <p>Redagowanie zasad zachowania kibica sportowego. Galeria Olimpijczyków (m. in.J. Schmidt, J. Sidło, J. Schmidt, J. Chromik, J. Halupczok, J. Szczakiel, A. Małysz, T. Wilimowski. T. Godyń, S.</p>	<p>Ewoś:</p> <p>Inteligencja</p> <p>Kultura masowa w województwie śląskim</p> <p>Kultura artystyczna na Górnym Śląsku</p> <p>Literatura 1945-1989</p> <p>Literatura po 1989 roku</p> <p>Literatura niemiecka na Górnym Śląsku w XIX wieku</p> <p>EDUŚ</p> <p>(H) Śląsk w granicach państwa pruskiego</p> <p>(H) Górny Śląsk pod panowaniem Hohenzollernów (1742-1914)</p> <p>(H) O polskość Śląska – wiecy Polacy/Ślązacy i ich działalność w II połowie XIX wieku</p> <p>(H) Śląsk Cieszyński pod panowaniem Habsburgów</p> <p>(H) W Polsce czy Czechach? – dylematy pogranicza</p> <p>(</p> <p>(JP) Muzyka przekracza granice. Muzyka poważna</p> <p>(JP) Muzyka przekracza granice. Muzyka filmowa</p> <p>(JP) Śląska fabryka snów</p> <p>(JP) Świat według Kazimierza Kutza</p> <p>(JP) Świat według Kazimierza Kutza – Sól ziemi czarnej</p> <p>(</p> <p>(JP) Mecenat kulturalny.</p>
---	--	---	--

	<p>31.Znani aktorzy i reżyserzy: K. Kutz, Franciszek Pieczka B. Konopka, J. Gajos, W. Gryń.(j. polski, sztuka)</p> <p>32.Światowej sławy malarze i rzeźbiarze (plastyka)</p> <p>33.Malarstwo nieprofesjonalne: Grupa Janowska (plastyka)</p> <p>34.Osiągnięcia innych wybitnych ludzi regionu, (l. wychow.)</p> <p>35. Śląscy nobliści (przedmioty ścisłe)</p>	<p>Zasada, B. Maksymow, J. Zapędzki Spotkanie z himalaistą/alpinistą.</p> <p>Wystawa reprodukcji. Redagowanie katalogu wystawy. Przygotowanie wernisażu.</p> <p>Dzieła-interpretacje. (m. in. J. Duda Gracz i rzeźbiarze (Teodor Kalide, August Kiss, Jan Raszka, Zygmunt Brachmański,Grupa„Zagłębie, Stefan Jan Chabrowski,Wanda Wereszczyńska i in.),</p> <p>Indywidualne cechy malarstwa P. Wróbla, T. Ociepki, E. Sówki, E. Gawlika i in. Konkurs plastyczny „Poezja w obrazach”.</p> <p>Projekt „Sławni ludzie i ich małe ojczyzny”.</p> <p>Wywiad z ...- pytania i odpowiedzi dotyczące działalności naukowej, artystycznej wybranej postaci Przygotowanie planszy/ plakatu lub artykułu do szkolnej gazetki nt. osiągnięć naukowych mieszkańców naszego regionu Projekt: <i>Galeria ludzi nauki na Górnym Śląsku</i> Webquest np.. „Cebulowa Madonna” (noblistka M. Goeppert-Mayer) Projekcja filmu <i>Jestem Bogiem</i> (lub jego fragmentów) Projekcja filmu <i>Bogowie</i> „Tropem bohatera” – (strategia wg D. Buehla)diagram analizy postaci wybranej z danej dziedziny według schematu: Co on robi? Co bohater</p>	<p>Zagłębiowskie rody</p> <p><i>Silesius</i>, Katowice 2017</p> <p>P. Greiner, <i>Śląscy nobliści</i></p>
--	--	--	---

	<p>36. Ważne rody i ich zasługi dla regionu w powiązaniu z historią lokalną <i>.(geografia, historia, j. polski, plastyka)</i></p>	<p>mówi i myśli? Co o bohaterze myślą inni? W jaki sposób bohater się zmienia?</p> <p>Napisz rekomendację do Nagrody Nobla dla wybranej postaci: Gerhard Hauptmann, fizycy: Otto Stern, Max Born, Maria Goeppert-Mayer, Johannes Georg Bednorz, Hans chemicy: Fritz Haber, Friedrich Bergius, Kurt Alder, Konrad Bloch, lekarze i biochemicy: Paul Ehrlich, oraz ekonomista Reinhard Selten)</p> <p>Projekt: Opowiadania o wybitnych postaciach z wykorzystaniem strategii „Mapy opowiadania” (Story Mapping) wg D. Buehla – graficzne przedstawienie kluczowych elementów opowiadania, schemat rysunkowy.</p> <p>PROJEKT: Sylwetki wybitnych ludzi regionu np. . Rudolfa Ranozka (filolog orientalny), Karola Adamieckiego (teoretyk zarządzenia i ekonomista) Kazimierz Imielińskiego (seksuolog), Adama Piwowara (geolog) , Bolesława Świętochowski ego(nauki rolnicze) , Zbigniewa Religi, A. Bochenka (kardiolog) i in.</p> <p>PROJEKT: Wkład rodów arystokratycznych w rozwój regionu np. ród Opolczyków, Gaszynów, Strachwitzów, Thiele-Winclerów, Hochbergów, Larischów, Schaffgotschów, Donnersmarcków, Odrowążów, Hohenzollernów, Bellestremów, Schönów, Dietel, Ciechanowskich, Sułkowskich, Habsburgów) i in.</p>	
--	--	---	--

5. Język regionu	37.Charakterystyczne cechy gramatyczne i słownikowe dialektu śląskiego i jego zróżnicowanie Gwary występujące w województwie śląskim	Mapa gwar Górnego Śląska / województwa śląskiego <i>Pogodomy po naszymu</i> – szkolne konkursy gwarowe. Odkrywamy zjawiska gwarowe w tekstach folklorystycznych Udział w regionalnych konkursach gwarowych(np. <i>Śląskie beranie</i> , <i>Pogodejmy po naszymu</i> , <i>Ze Śląskiem na Ty</i> itp.)	Ewoś: Etnolekt górnośląski Dialekty województwa śląskiego Turniej Sztuki Recytatorskiej „Promuj Śląsk” B. Częstka, H. Synowiec, J. Ludwig, <i>Charakterystyka dialektu śląskiego</i> , [w] <i>Mały słownik gwary Górnego Śląska</i> J. Miodek, <i>Śląska ojczyzna - polszczyzna</i>
6. Kultura i nauka w województwie śląskim	38.Ogólnopolskie i międzynarodowe przedsięwzięcia kulturalne w woj. śląskim 39.Działalność ZPiT „Śląsk”. Studenckie i młodzieżowe zespoły regionalne. Przegląd Piosenki”Śląskie Śpiewanie” 40. Zespoły młodzieżowe: np. „Mysłowitz”, „Oberschlesien” i „Bratanki”, „Frele” 41. Kabaret Młodych Panów, Kabaret Rak, 42.Instytucje kulturalne: teatry, filharmonie, galerie, muzea, biblioteki.	Wysłuchanie koncertu np. koncerty NOSPR, Aukso w Katowicach, Festiwal Polskiej Festiwal G. Gorczyckiego w Bytomiu, Dni Telemanna w Pszczynie, Viva el Canto w Cieszynie, Międzyn. Konkurs Dyrygentów w Katowicach, Międzyn. Konkurs Muzyczny im. Michał Spisaka Warsztaty w ZPiT „Śląsk” Wizyta w pracowni artysty, wycieczki do muzeów, galerii, filharmonii, teatrów. Projekt: <i>Lux ex Silesia</i> . <i>Galeria twórców kultury na Górnym Śląsku</i> . Projektowanie plakatu do koncertu wybranego zespołów zainspirowanego ich piosenkami. Udział w wieczorze autorskim. Opis bibliograficzny czasopisma. Analiza zawartości. Spotkanie z dziennikarzem radiowym lub wizyta w rozgłośni. Prezentacja multimedialna przygotowana przez uczniów na temat życia kulturalnego w regionie.	Ewoś: Kultura masowa w województwie śląskim Kultura artystyczna na Górnym Śląsku Literatura 1945-1989 Literatura po 1989 roku Politechnika Śląska Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach Zwiedzenie Książnicy w Cieszynie,Biblioteki Śląskiej. Warsztaty w Centrum Edukacji Regionalnej przy ZPiT „Śląsk”

	<p>43.Znaczące wydawnictwa, rola periodyków ”Śląsk”, „Fabryka Silesia”</p> <p>44.Regionalne portale społecznościowe</p> <p>45.Radio Katowice, TV Silesia</p> <p>46.„Śląska szkoła jazzu”, Śląski Teatr Tańca Współczesnego w Bytomiu, „Rawa Blues”.</p> <p>47.Osiągnięcia medycyny, placówki medyczne w woj. śląskim</p> <p>48.Szkoły wyższe w województwie śląskim</p>	<p>Wizyta w np. . Bibliotece Śląskiej w Katowicach. Książnicy w Cieszynie, Teatrze Muzycznym w Gliwicach, Operze Bytomskiej i in.</p> <p>Analiza stron www, informatorów.</p> <p>Przygotowanie wykazu wraz z informacjami nt. aktualnych, szczególnie interesujących itp.. wystaw/ działań itd.</p> <p>- ułożenie opowiadania złożonego z tytułów artykułów w gazetach codziennych (opr. de Bono) i plotkarskich na temat związany z wydarzeniami w kulturze i nauce w województwie.</p> <p>Klinika Kardiologii w Zabrze, Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach, Centrum Rehabilitacji w Reptach, szpital onkologiczny w Gliwicach i in.- <i>Mogę ci polecić, bo...</i> - wypowiedź ustna</p> <p><i>Chcę studiować w ...</i> (Uniwersytet Śląski, Politechnika Śląska, Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy w Częstochowie, i in.) <i>bo....</i></p>	
--	---	---	--

6. Związki Górnoślązaków mieszkających na innych kontynentach z regionem	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Górnoślązaków w Teksasie, działalność ks. Moczygemby. Życie współczesne w osadzie Maria Panna. - Inne ośrodki: w Brazylii (Pilarzinho, Kanadzie. - Kontakty rodzinne mieszkańców woj. śląskiego z emigrantami. 	<p>Lekcja na podstawie audycji radiowych Marii Pańczyk, lektury artykułów, opracowań (np. <i>Śląscy teksańczycy</i> W. Reischa) lub wspomnień rodzinnych.</p> <p><i>Grös paket z Reichu</i> -pomoc charytatywna w czasach kryzysu i partnerstwo gospodarcze obecnie.</p>	
7. Region jako dobro wspólne	Praca nad zachowaniem dziedzictwa kulturowego regionu.(<i>różne przedmioty</i>)	<p>-<i>Jak ocalić od zapomnienia tradycje kulturowe?</i> – drzewko decyzyjne.</p> <p>Inwentaryzowanie szkolnych kącików lub izb regionalnych.</p> <p>Tworzenie zaczątków zbiorów regionalnych w rodzinach.</p>	Ewoś: Miejsca pamięci

<p>8. Śląsk szmaragdem Europy</p>	<p>: „Śląsk szmaragdem Europy” - wielokulturowość bogactwem regionu</p>	<p>Projekt: <i>Digitalizacja w służbie dziedzictwa kulturowego</i>”- cyfrowy zapis śladów dziedzictwa kulturowego (zdjęć, nagrań, filmów amatorskich) udostępnianiu plików w sieci np. poprzez stronę internetową szkoły. Jak rozumiesz metaforę poety Henryka Mühlpforta: „<i>Śląsk szmaragdem Europy</i>”. Podaj przykłady „szmaragdowości” Śląska w różnych sferach działania jego mieszkańców w przeszłości i teraz. Jak opisałby nasze województwo/ nasz region np. poeta, malarz, turysta, rolnik, handlarz, przedsiębiorca? Co zamierzasz zrobić w przyszłości dla swojego województwa? – próba odpowiedzi.</p>	
--	---	--	--